Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Nota actief openbaar
Ja

Directoraat Generaal Curatieve Zorg
Directie Geneesmidd en Med. Technologie

Opgesteld door
[redacted]

Aan Minister VWS Deadline: 26 juni 2026

nota

TER BESLISSING

Kamerbrief online (designer)drugs en (namaak)geneesmiddelen

Datum
9 juni 2026

Kenmerk
4398809-10099978-GMT

Zaaknummer
1099978

Bijlage(n)
0

1. Aanleiding

Zoals aan de Kamer toegezegd stuurt u, samen met de minister van Justitie en Veiligheid, deze brief over de illegale online handel in (designer)drugs en (namaak)geneesmiddelen.

In deze brief schetst u de huidige problematiek en geeft u inzicht in de relevante wettelijke kaders. Daarnaast licht u de huidige inzet toe, waarbij u ingaat op de verschillende instrumenten die toezichts- en opsporingspartijen tot hun beschikking hebben om de online handel aan te pakken. In de praktijk blijken deze niet altijd voldoende effectief. In de brief zet u uiteen hoe het kabinet de komende maanden, samen met alle betrokken partijen, werkt aan een intensievere integrale aanpak om de illegale online handel terug te dringen.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met het versturen van bijgaande Kamerbrief.

De brief is gelijktijdig bij VWS en JenV de lijn in gegaan en tot en met DG-niveau afgestemd. De brief ligt parallel bij de minister van JenV voor.

3. Kernpunten

- De uitdaging rondom de illegale online handel in (designer)drugs en (namaak)geneesmiddelen is groot en complex om verschillende redenen. Zo is op het eerste gezicht niet altijd duidelijk om wat voor soort middel het gaat, vervolgens of de verkoop van het middel in strijd is met geldende wetgeving en tot slot, met welke wetgeving.
- De betrokken partijen NVWA, de Inlichtingen- en Opsporingsdienst van de NVWA (NVWA-IOD), IGJ en politie beschikken al over verschillende instrumenten voor het terugdringen van het illegale online aanbod.
- We zien echter in de praktijk dat deze nog niet effectief genoeg zijn, onder andere vanwege de snelheid en flexibiliteit waarmee de illegale online markt beweegt en de juridische complexiteit.
- Daarom is een integrale aanpak noodzakelijk om deze illegale online handel tegen te gaan. Er worden op verschillende niveaus overleggen gevoerd met alle betrokken overheidspartijen. Alle partijen zijn het eens dat alleen een gezamenlijke inspanning de illegale online handel kan terugdringen.

- In de brief licht u de eerste oplossingsrichtingen toe die momenteel verder worden uitgewerkt. Deze zijn te verdelen in vier actielijnen: betere operationele samenwerking, zorgen voor de benodigde capaciteit, aanpassing van wet- en regelgeving en goede voorlichting.
    - *Samenwerking*: Het kabinet neemt de regie om de samenwerking met betrokken partijen effectiever en efficiënter te organiseren. Naast de intensivering van de nationale samenwerking is er ook aandacht voor internationale samenwerking, aangezien dit probleem de landsgrenzen overstijgt.
    - *Capaciteit*: Het kabinet bekijkt momenteel of de capaciteit die voorhanden is voor de productbeoordelingen en de handhaving door de IGJ en NVWA voldoende is. Dat geldt bijvoorbeeld voor de beperkte capaciteit voor het doen van productbeoordelingen en handhaving van de IGJ. Voor de NVWA geldt dat we moeten bekijken hoe hun rol bij het tegengaan van illegale online handel in (namaak)geneesmiddelen en (designer)drugs past in alle andere taken die er liggen.
    - *Aanpassing wet- en regelgeving:* het kabinet onderzoekt of aanpassingen in bevoegdheden en/of wet- en regelgeving nodig zijn om het handelingsperspectief te vergroten.
    - *Voorlichting:* Het kabinet heeft het Trimbos-instituut verzocht onderzoek te doen naar de groepen die dit soort middelen kopen en wat hun motieven daarvoor zijn om de effectiviteit van voorlichting te vergroten.

4. Toelichting

a. Financieel-economische gevolgen, arbeidsmarkteffecten en regeldrukeffecten
Er wordt veel gevraagd van de toezicht- en opsporingsdiensten in een tijd waarin zij ook een efficiencytaakstelling moeten realiseren. De zorgen rondom deze illegale online handel zijn groot, en daarom moeten we extra goed kijken hoe we de beschikbare, maar schaarse capaciteit het beste kunnen inzetten. Voor de IGJ geldt een knelpunt in de capaciteit van productbeoordelingen en als zorgtoezichthouder is tegengaan van online handel in designerdrugs en namaakgeneesmiddelen een taak die voor een deel buiten het normale werkterrein ligt.

De NVWA-IOD is in de zaak Funcaps voor het eerst ingesprongen in een strafrechtelijk onderzoek naar designerdrugs en illegale medicijnen, en heeft ook voor het eerst met de IGJ dergelijke websites uit de lucht gehaald. Dit is dus een nieuwe taak waarvan we moeten bekijken hoe die past in alle andere (gebruikelijke) taken.

Er kunnen ook gevolgen zijn voor politie en het OM. Deze vallen onder verantwoordelijkheid van MinJenV.

b. Juridische aspecten
N.v.t.

c. Politieke en maatschappelijke context
Dit onderwerp heeft de afgelopen tijd politiek veel aandacht gekregen naar aanleiding van nieuwsberichten over mogelijke doden door het gebruik van

middelen besteld op funcaps.nl en de lopende rechtszaak. Er is ook steeds meer aandacht voor de gevaren van het online bestellen van deze middelen en het gemak waarmee dit gaat op zowel websites als sociale media.

- In november zijn er drie sets Kamervragen gesteld over funcaps.nl (PRO (Bushoff), CDA (vd Brink) en SGP (van Dijk)).
- In december zijn er twee mondelinge vragen gesteld over slaappillen.net. Beide zijn niet doorgegaan.
- In juni zijn er Kamervragen (CU-Bikker) gesteld over 'de grootschalige handel in designerdrugs' en is er een mondelinge vraag (CDA-vd Brink) gesteld aan het ministerie van JenV over het bericht 'Hoe Indiase designerdrugs in Nederlandse brievenbussen terechtkomen'.
- PRO (Bushoff) heeft een plenair debat aangevraagd over Funcaps.

Verschillende nieuwsberichten en televisie-uitzendingen hebben de afgelopen periode blootgelegd hoe groot de risico's zijn van websites die (namaak)geneesmiddelen en designerdrugs aanbieden.

- Zo hebben verschillende media waaronder NOS, EenVandaag, Pointer en meerdere kranten artikelen geplaatst over de sterfgevallen door middelen besteld op de website van Funcaps en/of slaappillen.net. Beide websites zijn nu offline gehaald.
- In november is er met voormalig minister Bruijn een NOS Stories opgenomen waarin hij een oproep doet aan jongeren om geen geneesmiddelen en drugs op illegale websites te bestellen.
- In maart zijn er twee afleveringen geweest van Undercover in Nederland van Alberto Stegeman over de Funcaps zaak.
- En er is in mei jl. een Zembla aflevering uitgezonden genaamd 'Pijnstillers kopen op de zwarte markt'.

De toezegging (ID 12366) dat er een brief naar de Kamer wordt gestuurd om hen te informeren over de ontwikkelingen van een effectieve aanpak van de (illegale) online handel in geneesmiddelen en (designer) drugs wordt hiermee afgedaan.

Nieuwe toezegging: er volgt een update aan het eind van het jaar.

5. Afstemming

De Kamerbrief is intern afgestemd met directies VGP en WJZ, met het ministerie van JenV en met IGJ, NVWA, politie en OM.

6. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.